Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině

při ZŠ Koloveč

Obsah:

1. **Identifikační údaje**
2. **Cíle vzdělávání a klíčové kompetence**
3. **Formy vzdělávání a délka**
4. **Časový plán a obsah vzdělávání**
5. **Charakteristika ŠD a materiální podmínky**
6. **Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání**
7. **Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP**
8. **Personální podmínky**
9. **Ekonomické podmínky**
10. **Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví**

1. Identifikační údaje

Název školy:	Základní škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace
Adresa školy:	Sportovní 307,34543 Koloveč
Ředitel školy:	Mgr. Romana Šeterlová
Kontakty:	Tel. č.: ZŠ: 379 494 364, ŠD: 728 143 597 E-mail: reditelka@zskolovec.cz Web: www.zskolovec.cz

Zřizovatel

Název:	Městys Koloveč
Adresa:	U Staré fary 142, 34543 Koloveč
Kontakty:	Tel. č.: 379 494 222 E-mail: info@mestyskolovec.cz

Platnost : 1.9. 2026

Mgr. Romana Šeterlová
ředitelka školy

2. Cíle vzdělávání a klíčové kompetence

Cíle vycházejí z obecných cílů vzdělávání § 2, odst.2, 561/2004 Sb. Školského zákona. Navazují na cíle stanovené ŠVP základní školy. ŠD navazuje na MŠ a dále rozvíjí znalosti 1. stupně ZŠ. Cílem je vytvořit zdravé prostředí, smysluplně vyplnit volný čas dětí a podporovat zdravý rozvoj dítěte a jeho osobnosti.

Konkrétní cíle vzdělávání:

- **Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole a ke vzdělání.** Naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku, relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled. Motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.
- **Rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech.** Naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni. Využívat dětské zvídavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací. Naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci. Zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek.
- **Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům i dospělým osobám,** oslovování a zdravení, žádosti o pomoc. Nevyvolávat konfliktní situace. Rozvíjet kamarádství, schopnost spolupracovat, pomáhat mladším spolužákům při činnostech, respektovat práci a úspěchy vlastní i ostatních. Vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku. Naučit žáka správnému a uctivému chování k pedagogům a starším osobám.
- **Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě.** Učit žáka být za své zdraví zodpovědný, dodržovat hygienické návyky. Využívat akcí preventivního programu proti šikaně a drogám. Ujasnit si důležitost pobytu v přírodě pro zdravý vývoj jedince. Získávat a uplatňovat znalosti o životním prostředí a jeho ochraně, o bezpečnosti a ochraně zdraví.
- **Vést k odpovědnosti za své konání při všech činnostech.**
  Vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování a smysluplné využívání volného času.

Prioritní cíle naší školní družiny:

- dbát na zdravý životní styl - každodenní pobyt na čerstvém vzduchu (otužování)
- využívat nabízené příležitosti k pohybu, rozvíjet pohybové schopnosti
- spojovat každodenní pohybovou činnost se zdravím
- poznávat význam sportování, turistiky a pobytu v přírodě (orientace)
- připomínat si významné dny, tradice a zvyky, pranostiky, přísloví a pořekadla
- vést ke slušnému chování a vystupování
- podporovat přátelské vztahy v oddělení i mezi jednotlivými odděleními ŠD
- vytvářet u žáků vztah k místu a prostředí, ve kterém žijí
- cvičit paměť, postřeh a soustředění
- rozvíjet slovní zásobu a fantazii
- umět hrát "Fair Play"

Kompetence

Činnost ŠD ústí v získávání určitých kompetencí (schopností, znalostí, postojů)**.** Představují přenosný multifunkční soubor znalostí a postojů, které každý jedinec potřebuje pro svou osobní realizaci, začlenění do společnosti, zaměstnání.

Kompetence k učení:

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů:

Žák si všímá okolního dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a plánuje řešení problému, při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky, hledá různé způsoby řešení problémů, ověřuje prakticky správné řešení problémů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, svá rozhodnutí je schopen obhájit. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence:

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, účinně se zapojuje do diskuse, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě a okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky. Nezapomíná, že ke správné komunikaci patří také naslouchání těm druhým. Využívá informační a komunikační prostředky, dovede zhodnotit informační zdroje. Jeho komunikace je kultivovaná.

Sociální a interpersonální kompetence:
Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chová se tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Občanské kompetence:
Žák si uvědomuje své povinnosti i svá práva, ale také práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se odpovědně, dbá na osobní zdraví a bezpečí sebe i ostatních, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské). Respektuje a posiluje sociokulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny, je podmiňováno i ekonomicky, je vytvářeno jedinci a také je zpětně ovlivňuje. Respektuje a chrání tradice a kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence k trávení volného času:
Žák se orientuje v možnostech trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, umí říct „NE“ nevhodným podmínkám na využití volného času.

Kompetence pracovní:
Žák používá bezpečně a účinně svěřené nástroje, vybavení a materiály. Dodržuje vymezená pravidla, především v souvislosti s bezpečností práce. Dokončí rozdělanou práci. Udržuje kolem sebe pořádek.

3. Formy vzdělávání a délka

Veškeré činnosti ve ŠD jsou dány Vyhláškou č.74/2005 Sb. Všechny aktivity dětí jsou přizpůsobeny věku a momentální náladě žáků. Vykonávají je na základě vzbuzeného zájmu a motivace, měly by jim přinášet kladné emoce, radost a uspokojení. Obsahově nelze mezi nimi vést přesnou hranici. Pravidelné, příležitostné a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Formy vzdělávání:

Pravidelné – jedná se o každodenní činnost přihlášených žáků ŠD, která představuje zejména organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.

Příležitostné – jedná se o činnosti nezahrnuté do pravidelné týdenní skladby činností – slavnosti, výlety, exkurze, kulturní akce, sportovní soutěže, koncerty apod.

Spontánní – ve ŠD jsou zahrnuty do denního režimu (hry, klidové činnosti, aktivní odpočinek) především v době ranního provozu, následně po obědě a v koncových hodinách provozu družiny. Vychovatelka při této formě vzdělávání nejen zajišťuje BOZ žáků, ale zároveň navozuje a podněcuje jejich vlastní aktivitu.

Délka vzdělávání:

ŠVP pro školní družinu je určen pro jeden školní rok. Provoz družiny může být v době školních prázdnin po projednání se zřizovatelem přerušen, informace bude zveřejněna způsobem stanoveným právními předpisy.
Provozní doba školní družiny je rozdělena do dvou bloků. Ranní blok od 6.30 h do 7.50 h a odpolední blok od 11.45 h do 16.00 h.

4. Časový plán a obsah vzdělávání

Září: Vítáme vás ve škole

blok pro adaptační období
- poznáváme vnitřní a venkovní prostory školy, ŠD
- seznámení s řádem ŠD a poučení o bezpečnosti
- poznávání okolí školy, obec (autobusové zastávky, významné budovy: MĚSTYS, POŠTA, ZDRAVOTNÍ STŘEDISKO, KULTURNÍ DŮM, MŠ, obchody, dětské hřiště
- seznamovací hry, kamarádi
- zážitky z prázdnin
- 23. 9. Mezinárodní den neslyšících

Říjen: Chutě a barvy podzimu

- tematické vycházky do přírody, pozorování změn v přírodě, houbaření, sběr přírodnin a práce s nimi
- ochutnávka ovoce a zeleniny, seznámení se základními druhy ovoce + zeleniny a jejich pěstování
- 4. 10. Světový den zvířat
- 5.10. Mezinárodní den úsměvů

Listopad: Ať žijí duchové

- Halloween + Den vzpomínky na zesnulé
(výroba strašidel, vyřezávání z dýní, výroba podzimníčků, …)
- zamykání lesa, podzimní výpravy do přírody
- hrátky s draky – výroba, pouštění
- 13. 11. Mezinárodní den nevidomých

Prosinec: Kouzelný vánoční čas

- hrátky s čerty, mikulášská nadílka
- adventní čas – vánoční zvyky, tradice, vánoční výzdoba, přáníčka, vánoční koledy
- myslíme i na zvířátka (nosíme potravu zvířátkům do krmelců a krmítek)

- četba, poslech pohádek o čertech, o Vánocích

Leden: Zimní čas
- jak jsme prožili vánoční prázdniny - vzpomínáme na Vánoce a Silvestr
- nový kalendářní rok - jak plyne čas, jednotky času
- mráz maluje na okna – koláže, sněhové vločky

Únor: Jdeme do pohádky
- Masopust – výroba masek na karneval
- zimní radovánky, bezpečnost při zimních sportech, hrách
- péče o zdraví, zdravý životní styl, hygiena, stravování, stolování
- jak se správně oblékat, otužování

Březen: Jaro se probouzí
- měsíc čtenářů (návštěva knihovny)
- příroda se probouzí -první jarní květiny, jarní výzdoba
- mláďata na jaře, vycházky do přírody

Duben: Hody, hody, doprovody
- Velikonoce - lidové tradice a zvyky
- výroba velikonočních přání, kraslic, dekorací
- 22. 4. Den Země - naše planeta, zdravé životní prostředí, ochrana přírody, třídění odpadů
- pravidla silničního provozu, bezpečnost

Květen: Moje rodina
- výroba dárků pro maminky, co pro nás znamenají, naše místo v rodině
- připomenutí historie obce, oslava osvobození, stavění „Májky“
- Den rodin
- malí zahradníci: přesazování květin v ŠD, množení, vysazování rostlin

Červen: Letní prázdniny jsou za dveřmi
- Mezinárodní den dětí: oslava, soutěže, výlety
- letní sporty - bezpečnost, sport jako zábava, využití volného času
- plánujeme, kam pojedeme o prázdninách
- rozloučení se starým školním rokem

Tento plán je rámcový a bude upravován podle aktuálních událostí, provozních podmínek, počasí a individuálních potřeb dětí. Při změnách bude vždy zachována bezpečnost, věková přiměřenost a cíle zájmového vzdělávání.

5. Charakteristika ŠD a materiální podmínky

ŠD vykonává pravidelnou činnost ve dnech školního vyučování. Má 4 oddělení s kapacitou 120 žáků od 1. do 5. třídy ZŠ Koloveč. První a druhé oddělení je umístěno v prvním patře malé budovy, třetí a čtvrté oddělení je umístěno ve třídách v hale ZŠ.
Provozní doba ŠD: ranní provoz: 6.30 h – 7.50 h
odpolední provoz: 11.45 h – 16.00 h
Každá místnost je rozdělena na část odpočinkovou a hrací s kobercem, která slouží i k drobným pohybovým aktivitám a na část vybavenou stoly se židlemi sloužící převážně k tvořivým činnostem. Vybavenost se každým rokem rozšiřuje o nové pomůcky, pracovní materiál, hračky, stolní a didaktické hry. ŠD může též využívat tělocvičnu, halu a školní kuchyňku. Pro pohybové hry a vycházky je zde ideální venkovní prostředí a okolí školy (park, školní zahrada, travnaté, asfaltové či dětské hřiště).

6. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

O přihlášení a odhlášení ze ŠD rozhoduje ředitel školy. Do ŠD jsou přijímáni žáci z 1. stupně ZŠ, v případě vyššího zájmu mají přednost žáci 1. a 2. ročníku. Účastník zahajuje docházku do školní družiny dnem uvedeným v přihlášce, končí ji posledním dnem docházky v daném školním roce. V průběhu školního roku mohou zákonní zástupci dítě z docházky do školní družiny odhlásit na základě

písemné žádosti s datem ukončení docházky. O ukončení zájmového vzdělávání nevydává školské zařízení žádné potvrzení. Účastník může být ze školní družiny podmíněně vyloučen nebo vyloučen v souladu s § 31 školského zákona, pokud svým chováním opakovaně narušuje činnost školní družiny, svým chováním ohrožuje zdraví své a svých spolužáků, dopustil se závažného kázeňského přestupku proti školnímu řádu či Vnitřnímu řádu školní družiny. O vyloučení účastníka rozhoduje ředitel školy po projednání se zákonnými zástupci účastníka.

7. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školní družině vytváříme optimální podmínky pro všestranný rozvoj osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky mimořádně nadané. Vychovatelky školní družiny respektují doporučení vyplývající ze zpráv školských poradenských zařízení a spolupracují se zákonnými zástupci účastníků. V případě potřeby vychovatelky konzultují postupy práce s výchovnou poradkyní, se speciálním pedagogem nebo metodikem prevence. S ohledem na možnosti těchto účastníků je upravován rozsah i obsah činnosti, v souladu s doporučeními jsou činnosti diferencovány, velký důraz je kladen na pozitivní motivaci. Využíváme pomoci asistentů pedagoga, respektujeme individuální potřeby. Na podmínkách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami adekvátně spolupracujeme s rodiči a školou. Dle stupně a charakteru jejich handicapu umožňujeme začleňování do volnočasových aktivit a zajišťujeme podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Pro rozvoj nadaných jedinců naše školní družina nabízí další doplňkové aktivity v oblasti zájmu těchto žáků (využívání školní knihovny, přístup na internet). Při přípravě programu pro takovéhoto žáka spolupracuje vychovatelka školní družiny s učiteli základní školy, aby byly žákovi nabídnuty takové metody a formy práce, které by ho vhodně motivovaly a uspokojily. Vychovatelka aktivně vyhledává další možnosti, jak dále rozvíjet schopnosti žáka (nabízí možnosti účasti v soutěžích, kroužcích).

Žákům poskytujeme:

- individuální přístup
- volnější pracovní tempo
- možnost odpočinku a relaxace, dle potřeby žáka
- pomoc při zařazování žáka do kolektivu

- doplňkové aktivity pro nadané žáky

8. Personální podmínky

Všechny 4 vychovatelky školní družiny jsou kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Absolvovaly již několik vzdělávacích kurzů. Dle možností se budou dále vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudiem. Pracovní doba je vychovatelkám plánována tak, aby byla účastníkům při všech činnostech zajištěna dostatečná pedagogická péče.

9. Ekonomické podmínky

Poplatek za školní družinu je 1 500 Kč za školní rok, jeho výši stanovuje zřizovatel nejpozději do 30. června předchozího školního roku. Hradí se do 15.9. na účet školy, popřípadě po domluvě v hotovosti v kanceláři školy. Úplata za školní družinu je využita zejména na nákup materiálu a vybavení pro činnost školní družiny, na úhradu energií.

10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnostních a společenských normách ve všech prostorách využívaných školní družinou a při společných akcích. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci a bezpečnosti. Drobné úrazy se zaznamenávají do knihy drobných úrazů a jsou sděleny rodičům. O nemoci nebo úrazu vychovatelka okamžitě informuje telefonicky rodiče žáka. Bezpečnost ve všech prostorách užívaných školní družinou je zajištěna dodržováním ustanovení uvedených ve Vnitřním řádu školní družiny, školním řádu, se kterými jsou účastníci seznámeni prokazatelným způsobem. V průběhu školního roku jsou účastníci pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování ve školní družině, ale i mimo ni. V dalších prostorách se účastníci řídí pokyny vychovatelek a ostatních pedagogických pracovníků. Do jednotlivých

oddělení se zapisuje maximálně 30 účastníků k pravidelné denní docházce. Vychovatelky zodpovídají za bezpečnost účastníků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Při výchovné práci probíhající mimo areál školy, je stanoven maximální počet na jednu vychovatelku 25 účastníků. Účastník odchází ze školní družiny podle informací uvedených zákonnými zástupci na přihlášce školní družiny. Účastníka nelze uvolnit na základě telefonické žádosti. Změna odchodu účastníka musí být uvedena písemně s podpisem zákonného zástupce v Družínku dítěte nebo přes aplikaci Bakaláři. Seznam s telefonními čísly je v třídní knize ŠD. Lékárnička je k dispozici v kabinetu ŠD. Vychovatelky zvládají zásady poskytování první pomoci.